

ISSN 2695-1584 (Print)
ISSN 2695-1592 (Online)
DOI:10.52058/2708-7530-2026-3(58)

VĚDA A PERSPEKTIVY

No 3(58)
2026

Ми з України

ISSN 2695-1584 (Print)

ISSN 2695-1592 (Online)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2026-3\(58\)](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2026-3(58))

Věda a perspektivy

N° 3(58) 2026

Praha, České republika
2026

Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín "Věda a perspektivy" je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. № 3(58) 2026. str. 387

Zveřejněno rozhodnutím akademické rady Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (zápis č. 219/2026 ze dne 23. Pochod 2026)

Vydavatel:
Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., Česká republika
International Economic Institute s.r.o. Praha, České republika se sídlem V Lázních 688,
Jesenice 252 42
IČO 03562671 Praha, České republika
zastoupen Mgr. Markétou Pavlovou

Časopis vychází v rámci práce vydavatelské skupiny „Scientific Perspectives“ a s vědeckou podporou: veřejné organizace „Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration“, Institut filozofie a sociologie Ázerbájdžánu Národní akademie věd (Baku, Ázerbájdžán)

Časopis je zařazen do mezinárodní vědeometrické databáze Index Copernicus (IC), mezinárodního vyhledávače Google Scholar a do mezinárodní vědeometrické databáze Research Bible

Šéfredaktor:
Karel Nedbálek - doktor
práv, docent (Zlín, Česká
republika)

Zástupce šéfredaktora:
Markéta Pavlova - ředitel,
Mezinárodní Ekonomický
Institut (Praha, České
republika)

Členové redakční rady:

- Iryna Zhukova* - kandidátka na vědu ve veřejné správě, docentka (Ukrajina)
Humeir Huseyn Achmedov - doktor pedagogických věd, profesor (Baku, Ázerbájdžán)
Ahmet Selcuk Akdemir - doktor věd, profesor, Malatya Turgut Ozal University (Turecko)
Savvas Mavzidis - profesor, katedra marketingu a cestovního ruchu, International Hellenic University (Grece)
Jurij Kijkov - doktor informatiky, dr.h.c. v oblasti rozvoje vzdělávání (Česká republika)
Vladimír Bačišin - docent ekonomie (Slovensko)
Peter Ošváth - docent práva (Slovensko)
Yevhen Romanenko - doktor věd ve veřejné správě, profesor, ctěný právník Ukrajiny (Ukrajina)
Badri Getchbaya - doktor ekonomie, profesor, docent na Batumi State University. Shota Rustaveli (Gruzie)
Laila Achmetová - doktorka historických věd, profesorka politologie, profesorka UNESCO, mezinárodní žurnalistiky a médií na žurnalistické fakultě Kazašské národní univerzity (KazNU). al-Farabi (Kazachstán)
Oleksandr Nepomnyashy - doktor věd ve veřejné správě, kandidát ekonomických věd, profesor, řádný člen Vysoké školy stavební Ukrajiny (Ukrajina)
Michał Tomasz - doktor věd, docent katedry geografie regionálního rozvoje, University of Gdańsk (Polsko)
R. Ahmad Zaky El Islami - Assoc. Prof. Ph.D., Department of Science Education, Faculty of Teacher Training and Education, Universitas Sultan Ageng Tirtayasa (Indonesia)
Dr. Muthmainnah Muthmainnah - Lecturer at Universitas Al Asyariah Mandar Sulawesi Barat, Indonesia, Adjunct Professor at Department Education Manipal GlobalNxt University (Malaysia)
Saeed M. Ismail - PhD, Professor, Department of English, College of Natural Sciences and Humanities, Prince Sattam bin Abdulaziz University, Al-Kharj (Saudi Arabia)
Dr. Jane Gakeniya Njoroge - Professor, Kenyatta University, (Kenya)
Diana Ibarra Santacruz - Professor, University of Nariño, (Colombia)
Helda Alicia Hidalgo Davila - Professor, University of Nariño, (Colombia)

Články jsou vyvěšeny v redakci autora. Za obsah a pravopis zaslaných materiálů odpovídají autoři

© Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., Česká republika, 2026
© Vydavatelské skupiny „Scientific Perspectives“, 2026
© autoři článků, 2026

OBSAH

SÉRIE “Pedagogika”

- Julia Bondarchuk** 9
INNOVATIVE STRATEGIES IN FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF HIGHER EDUCATION LEARNERS: A CONCEPTUAL AND METHODOLOGICAL MODEL
- Lesia Bordiuhoва** 19
ORGANIZATION OF PROFESSIONAL LEGAL TRAINING AT THE BACHELOR’S LEVEL IN UKRAINE AND EU COUNTRIES: A COMPARATIVE STUDY
- Olena Shynkarova, Volodymyr Dubovoi, Oleksandr Dubovoi, Daria Sipakova, Nataliia Shynkarova** 27
SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL SUBSTANTIATION OF STRENGTH TRAINING TRANSFORMATION FOR MEN OF THE FIRST MATURE AGE IN THE CONTEXT OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS SYSTEM DIGITALIZATION
- Anton Mishchuk** 35
IMPLEMENTING DIGITAL TECHNOLOGIES IN BLENDED TEACHING OF FUTURE EDUCATORS
- Svitlana Pustova** 49
APPLICATION OF PORTFOLIO TECHNOLOGY FOR FORMING ENVIRONMENTAL VALUES OF STUDENTS OF SOCIO-ECONOMIC PROFESSIONS
- Микола Бармак, Богдан Буяк, Надія Ковалишин** 56
МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ УЧНІВ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ (7–9 КЛАСИ) ЗАСОБАМИ ОСВІТНЬОЇ ПЛАТФОРМИ CANVAS

SÉRIE “Právní vědy”

- Гюльалієв Тімур Акіф огли** 70
СПЕЦИФІКА ДОГОВОРІВ ПРИЄДНАННЯ У СФЕРІ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ: ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

SÉRIE “Geografické vědy”

- Сергій Полянський, Лариса Чижевська, Михайло Мельнійчук, Валентина Стельмах, Ірина Нетробчук, Юрій Білецький, Роман Качаровський** 342
КОВЕЛЬСЬКИЙ РАЙОН ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ: ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИРОДНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

SÉRIE “Letectví”

- Ігор Солдатенко, Сергій Дровнін, Олександр Водчиць, Герман Стебунов, Юрій Копча, Костянтин Лутченко** 360
СЕРТИФІКАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ НАЗЕМНИХ АВІАЦІЙНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ

SÉRIE “Sociologie”

- Юрій Кущевий** 377
ЧИННИКИ ЕТНІЧНОЇ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ СУЧАСНИХ СУСПІЛЬСТВ: СОЦІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР

SÉRIE “Geografické vědy”

[https://doi.org/10.52058/2695-1592-2026-3\(58\)-342-359](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2026-3(58)-342-359)

Сергій Полянський

*кандидат географічних наук,
доцент кафедри фізичної географії географічного факультету
Волинського національного університету
імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-8666-7695>*

Лариса Чижевська

*кандидат географічних наук, доцент,
завідувач кафедри фізичної географії географічного факультету
Волинського національного університету
імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-6705-3460>*

Михайло Мельнійчук

*кандидат географічних наук,
професор кафедри фізичної географії географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-7258-2869>*

Валентина Стельмах

*кандидат географічних наук,
доцент кафедри фізичної географії географічного факультету
Волинського національного університету
імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-7106-4242>*

Ірина Нетробчук

*кандидат географічних наук,
доцент кафедри фізичної географії географічного факультету
Волинського національного університету
імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-8633-7426>*

Юрій Білецький

*кандидат біологічних наук,
доцент кафедри фізичної географії географічного факультету
Волинського національного університету
імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна,
<https://orcid.org/0000-0003-0477-4196>*

Роман Качаровський

*магістр географії, старший лаборант кафедри
економічної та соціальної географії географічного факультету
Волинського національного університету
імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-6096-4800>*

КОВЕЛЬСЬКИЙ РАЙОН ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ: ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИРОДНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Анотація. Встановлено рекреаційний потенціал основних компонентів природного середовища Ковельського району в сучасних адміністративних межах. Охарактеризовано геолого-мінералогічні ресурси (родовища мінеральних вод, торфових пелоїдів та сапропелів), особливості місцевого клімату (температурний режим, кількість опадів тощо), ґрунтовий покрив, гідрографічну мережу, структуру земельних ресурсів, лісові (видову та вікову структуру деревостанів) угіддя, біорізноманіття флори та фауни, природно-заповідний фонд. Запропоновано комплекс заходів для збереження та раціонального використання природного рекреаційного потенціалу Ковельського району в межах оновленого адміністративно-територіального устрою.

Ключові слова: децентралізація, територіальна громада, природно-заповідний фонд, рекреаційний потенціал, клімат, поверхневі води, земельні ресурси,

грунтовий покрив, природно-заповідні об'єкти, Ковельський район, Волинська область.

Serhiy Polyansky

*Candidate of Geographical Sciences, Associate Professor of the
Department of Physical Geography, Faculty of Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-8666-7695>*

Larysa Chyzhevska

*Candidate of Geographical Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Physical Geography, Faculty of Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-6705-3460>*

Mykhailo Melniichuk

*Candidate of Geographical Sciences,
Professor of Physical Geography, Faculty of Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-7258-2869>*

Valentina Stelmakh

*Candidate of Geographical Sciences, Associate Professor of the
Department of Physical Geography, Faculty of Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-7106-4242>*

Iryna Netrobchuk

*Candidate of Geographical Sciences, Associate Professor of the
Department of Physical Geography, Faculty of Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-8633-7426>*

Yuriy Biletskyi

*Candidate of Biological Sciences, Associate Professor of the
Department of Physical Geography of the Faculty of Geography of
Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0003-0477-4196>*

Roman Kacharovskiy

*Master of Geography, senior laboratory assistant at the
Department of Economic and Social Geography, Faculty of Geography,
Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-6096-4800>*

KOVEL DISTRICT OF VOLYN REGION: CHARACTERISTICS OF NATURAL AND RECREATIONAL POTENTIAL

Abstract. The recreational potential of the main components of the natural environment of Kovel district within the modern administrative boundaries has been established. Geological and mineralogical resources (mineral water deposits, peat peloids and sapropels), local climate features (temperature regime, amount of precipitation, etc.), soil cover, hydrographic network, structure of land resources, forest (species and age structure of tree stands) lands, biodiversity of flora and fauna, nature reserve fund have been characterized. A set of measures for the preservation and rational use of the natural recreational potential of Kovel district within the updated administrative and territorial structure has been proposed.

Keywords: decentralization, territorial community, nature reserve fund, recreational potential, climate, surface waters, land resources, soil cover, nature reserve objects, Kovel district, Volyn region.

Постановка наукової проблеми та її значення. Децентралізація влади в Україні, розпочата у 2015 р., стала основою для реформування місцевого самоврядування та трансформації адміністративно-територіального устрою. Завдяки цим процесам органи місцевої влади отримали додаткові правові повноваження, матеріальні та фінансові ресурси, що створило передумови для розвитку окремих локальних територій. Науково обґрунтоване та раціональне використання рекреаційних ресурсів сприятиме збереженню довкілля, розвитку рекреації і туризму. Тому, дослідження природного рекреаційного потенціалу в сучасних адміністративних межах районів є актуальним і перспективним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Децентралізаційні процеси в Україні та як наслідок трансформація адміністративно-територіального устрою зумовила потребу дослідження природного рекреаційного потенціалу у межах новостворених адміністративно-територіальних утворень. На рівні нових адміністративних територій, елементи природного рекреаційного потенціалу досліджували І. П. Ковальчук, В. О. Фесюк [4–5; 7; 26; 28], Л. Т. Чижевська [6; 9; 16; 23; 27–28], М. М. Мельнічук, З. К. Карпюк [4–7; 9; 26–27], І. М. Нетробчук [6; 27], С. В. Полянський [6; 9; 27–29], Н. В. Мельник (Чир) [17; 25], Т. С. Павловська [19–24; 29], В. Ю. Стельмах [29], О. В. Новосад [13], О. В. Мельник [9; 27], Т. О. Полянська [6], Р. Є. Качаровський [6; 9; 17; 26–27], О. В. Антипюк [5; 9; 26]. Водночас природно-рекреаційний потенціал Ковельського району та проблеми його використання в сучасних адміністративних межах досліджено ще недостатньо і потребує подальшого вивчення.

Мета та завдання дослідження. Метою роботи є комплексний аналіз і характеристика складових природного рекреаційного потенціалу (ПРП) Ковельського району Волинської області. Головними завданнями є аналіз геолого-мінералогічних ресурсів, кліматичних умов, водних об'єктів, лісового фонду, біорізноманіття та природно-заповідних територій як складових ПРП Ковельського району. Підтримання безпечного стану довкілля громади та збереження природоохоронних об'єктів істотно впливає на можливості рекреаційного природокористування. Для досягнення поставлених завдань у дослідженні проаналізовано звітні і довідкові матеріали підрозділів Регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області, Поліського офісу ДП «Ліси України» Управління екології та природних ресурсів Волинської ОВЦА, інформацію сайтів Ковельської районної державної адміністрації. У процесі дослідження використано порівняльно-географічний, статистичний, аналітичний методи, проведено узагальнення та систематизацію інформації.

Виклад основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів дослідження. Під впливом економічної та політичної ситуації в країні у 2015 році розпочалася децентралізація влади, яка створила законодавчі передумови для реформування місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою.

Того ж року було прийнято Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», який окреслив шляхи та умови об'єднання сільських, селищних і міських рад з урахуванням природних, історичних та економічних особливостей територій у єдині самодостатні адміністративні одиниці – територіальні громади. Результатом цих процесів стало утворення у 2020 році Ковельського адміністративного району зі значно ширшими межами і відповідно більшим туристсько-рекреаційним потенціалом (Рис. 1).

Рис. 1. Ковельський адміністративний район Волинської області [1; 3]

У складі Ковельського району налічується 380 населених пунктів, об'єднаних у 23 територіальні громади (ТГ): Велимченська, Велицька, Вишнівська, Голобська, Головненська, Дубечненська, Дубівська, Заболоттівська, Забродівська, Ковельська, Колодяжненська, Луківська, Люблинецька, Любомльська, Поворська, Ратнівська, Рівненська, Самарівська, Сереховичівська, Смідинська, Старовижівська, Турійська, Шацька. Зокрема це дві міські (Ковельська та Любомльська), дев'ять селищних (Голобська, Головненська, Заболоттівська, Луківська, Люблинецька, Ратнівська, Старовижівська, Турійська, Шацька) та 12 сільських громад. Площа району склала 7 708,7 км². Населення станом на 01.01.2021 р. – 269 595 осіб. Густота населення – 35,0 ос/км². Центром району є місто Ковель [1–3; 8; 10–13].

Природні ресурси є основою рекреаційного потенціалу Ковельського району, визначаючи привабливість території для відпочинку, оздоровлення та туризму.

Ковельський район розміщений в межах Волино-Подільського артезіанського басейну. Головний водоносний горизонт питних і технічних підземних вод

приурочений до відкладів верхньої крейди місцями у комплексі з нижньокарбонівими та девонськими відкладами. Підземні води, пов'язані з усіма стратиграфічними горизонтами й комплексами, вони є різними за якістю та продуктивністю. Всього на території області виявлено дев'ять родовищ прісних мінеральних вод, чотири з яких експлуатуються. У Ковельському районі, поблизу селища Ратне, сс. Тур, Осниця, поширені гідрокарбонатно-натрієві та хлоридно-кальцієві мінеральні води з глибиною залягання горизонту зростає мінералізація вод. На глибинах 60–900 метрів води прісні і мінералізація їх коливається в межах 0,4–0,7 дм³. Але вже на глибинах 1000–1400 метрів мінералізація зростає до 124–127 дм³ (свердловина в районі м. Ковеля), які придатні для лікування багатьох захворювань, серед яких: хвороби серцево-судинної системи, системи кровообігу, гіпертонії, периферійної нервової системи та інших систем організму. Поблизу м. Ковель є джерело, що не має аналогів в Україні. Це хлоридно-натрієво-йодо-бромні води. Експлуатаційний водоносний горизонт залягає на глибині понад 1300 м. Якщо врахувати запаси і якість мінеральних вод розвіданих родовищ, то можна говорити про високий санаторно-курортний потенціал Ковельського району. Цінність Ковельського джерела надзвичайно велика, його лікувальні властивості забезпечують оздоровчий ефект [9; 14; 16–20].

З метою використання в лікуванні на території Волинської області обстежено 33 родовища лікувальних торфових пелоїдів. В основному це гіпсові купоросні торфи з мінералізацією 2–3 дм³. Такі пелоїди масткі, мають високу теплоємність, бактерицидність, гігроскопічність, малу теплопровідність. У них є багато органічних сполук: бітуми, віск, смоли, органічні кислоти, дубильні речовини, лігніни, цукор, крохмаль, ефірні масла, бальзами та ін. З неорганічних складників є окиси заліза, солі амонію, сполуки бору, барію, стронцію, титану, цирконію, ванадію, срібла, хрому, золота, йоду та ін. Використання лікувальних грязей в області є незначним – в 4-х санаторіях, 6-й профілакторіях, окремих поліклініках і лікарнях. Запаси дозволяють значно збільшити їх використання для потреб населення області та для вивезення за її межі. Родовища торфових пелоїдів, що найбільш придатні для лікування, в Ковельському районі розташовані поблизу селища Головно та села Машів. Лікування ними рекомендоване при різних захворюваннях, у патогенезі яких наявний запальний процес, порушення імунологічної реактивності організму, трофіки тканин та інше. В сучасних умовах лікування пелоїдами використовують при захворюваності органів опорно-рухового апарату, нервової системи, органів травлення, периферійних судин, порушення роботи органів дихання, шкіри та очей [14].

Цінні лікувальні властивості, які значно переважають запаси торфу, мають сапропелеві ресурси (озерні відклади). У Волинській області проведено розвідувальні роботи в 191 озері загальною площею 6802,4 га, у яких виявлено

понад 70 тис. тонн сапропелю [18]. Значна частина цих озер розташована саме в межах Ковельського району. Для прикладу в озері Хотин – 85% сапропелю, а в озері Охотницьке – 87% [13; 14]. Отже, геолого-мінералогічні ресурси Ковельського району мають локальне, але цінне рекреаційне значення для відновлення здоров'я, збереження екологічної рівноваги та розвитку внутрішнього туризму.

Клімат Ковельського району помірно-континентальний: зима м'яка з нестійкими морозами; літо тепле, весна та осінь затяжні із великою кількістю опадів. Придатність клімату для рекреації та відпочинку визначається режимом ультрафіолетової радіації, що має оздоровчий, лікувальний вплив на організм людини, підвищує стійкість організму до різних захворювань. Особливої актуальності це набуло в період пандемії COVID-19. Найбільша кількість сонячного сяйва припадає на період з травня по серпень – саме тоді умови є найсприятливішими для різних видів рекреації на свіжому повітрі. Міждобова зміна основних метеорологічних показників визначає рекреаційну придатність території [18].

Температурний режим відповідає динаміці показників сонячної радіації і тривалості сонячного сяйва. Середньомісячна температура січня становить – 2,6⁰С, а липня – +19,0⁰С. Найтепліше в усі пори року на північному заході району.

Сприятлива для рекреації комфортна погода в районі спостерігається у літні місяці (5–8 днів на декаду), зокрема у липні та серпні умови на території району сприятливі для здійснення кліматолікування. Середній період для проведення усіх видів відпочинку в теплу пору року складає приблизно 150 днів. У холодний період року (із листопада по березень) середня температура повітря становить 1–3⁰С.

Головними чинниками формування клімату Ковельського району є сонячна радіація, атмосферна циркуляція та характер підстиляючої поверхні. Усі вони діють постійно, проте їхня кліматоформуюча роль проявляється по-різному залежно від сезону та частини району [18; 21; 29].

Взимку в районі панує атлантичне повітря, рух якого супроводжується потеплінням та опадами. Влітку відбувається його трансформація в континентальне. Кількість днів зі стійким сніговим покривом коливається від 50 на півдні до 80 на півночі. Середня висота снігового покриву становить 10–15 см. Сприятливий період для здійснення зимових видів рекреації та відпочинку у холодний період року складає близько 50 днів [29].

Важливу роль у формуванні клімату відіграють наземні фізико-географічні умови – значна залісненість, характер рельєфу та заболоченість території, які зумовлюють місцеві та мікрокліматичні відмінності. Волинь відрізняється від інших районів України найбільшою витратою тепла на випаровування вологи, приблизно 80% радіаційного тепла [18; 29]. Ці закономірності характерні і для

Ковельського району: багаторічна середньолипнева температура повітря тут коливається в межах $+18,8$ – $+19,2^{\circ}\text{C}$, найсприятливіші її значення – у селищі Шацьк ($+19,2^{\circ}\text{C}$).

Загалом територію Ковельського району слід вважати сприятливою для літнього оздоровлення, лікування, туризму, адже тривалість періоду з температурою понад $+10^{\circ}\text{C}$ становить від 145 до 147 днів.

Теплий та помірно вологий клімат району є сприятливим для розвитку сезонного туризму: літнього оздоровчого, весняного та осіннього пішохідного і велосипедного, зимового активного (санні траси, зимові прогулянки).

Наявність лісів, водойм та природних парків створює сприятливий мікроклімат для рекреації, а чисте повітря має оздоровчу дію, особливо в соснових борах.

Водні ресурси є однією з головних природних переваг Ковельського району і саме вони відіграють важливу роль для здійснення рекреації та відпочинку. Водні об'єкти придатні для купання, рибальства, а також сплавів на човнах, байдарках і катамаранах [13; 18]. Відносно високе зволоження території, зумовлене стабільним переважанням опадів над випаровуванням, у поєднанні з рівнинним рельєфом сприяє формуванню густої та різноманітної мережі поверхневих вод – річок, каналів, природних і штучних водойм та боліт [19].

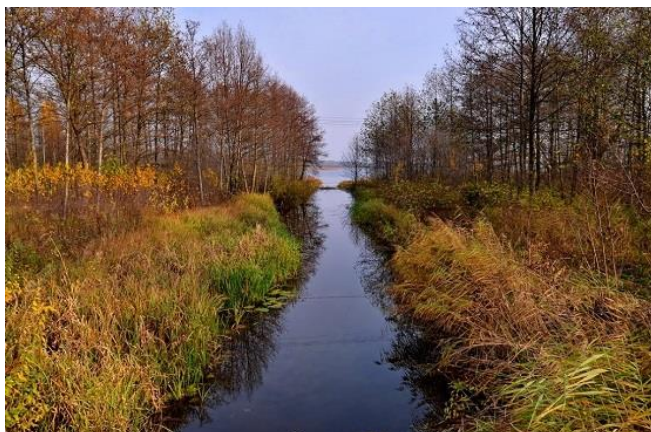
Річки басейнів Прип'яті та Західного Бугу відкривають широкі можливості для водного туризму – сплавів на каное та байдарках, екскурсійних прогулянок і відпочинку вихідного дня. Найбільшими водними артеріями району є Турія, Вижівка, Бобрівка, Широка, Рокитниця, Нережа, Бистряк, Неретва, Срібниця, Гапа та інші (рис. 2), що формують розгалужену мережу водних туристичних маршрутів [6; 10].

а)

б)

в)

г)

Рис.2. Річки Ковельського району: а) Турія; б) Виживка; в) Нережа; г) Срібниця [1; 3; 11–12]

Гарною відпочинковою зоною є водні плеса озер, яких в межах району розміщено 159 (68 % загальнообласної кількості). Заозереність становить 5,8 %. Порівняно з іншими адміністративними районами Волинської області, найбільша кількість озер розташована на території Ковельського району.

У басейні Західного Бугу розташоване найбільше озеро Волинської області й найглибше в Україні – Світязь, площа якого становить 2622 га, довжина – 9225 м, ширина – 4000 м, максимальна глибина – 58,4 м, пересічна глибина – 7,2 м. Озеро Світязь є найбільш рекреаційно привабливим об’єктом району. Біля озера розташовані рекреаційні зони для туристів (Гряда, Урочище Гушево, Світязь), із загальною місткістю закладів розміщення понад 4500 місць. Озерний комплекс доповнюють Люцимер, Пулемецьке, Ягодинське та інші водойми. Особливої уваги заслуговує озеро Пісочне, поблизу якого розташована рекреаційна зона місткістю понад 1100 місць. Вода озер Світязь та Пісочне має лікувальні властивості, що підвищує їх оздоровчий потенціал.

Привабливим в інвестиційному плані є довгострокова оренда водних плес з метою вирощування риби, раків та організації відпочинку та рибальства.

Отже, завдяки ландшафтній різноманітності річки та озера району є базою для активного, спортивного, сільського та екологічного туризму, сплавів, пляжного відпочинку, риболовлі та фотосафарі.

Природоохоронні території Ковельського району мають високу цінність як для збереження біорізноманіття, так і для розвитку сталого туризму.

На території Волинської області станом на 2023 рік наявні 375 територій та об’єктів ПЗФ України (природно-антропогенних об’єктів) як місцевого, так і державного значення загальною площею понад 159 тис. га.

За даними Управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації [12; 15] в межах Ковельського району розташовано 136 територій (8 загальнодержавного та 128 місцевого значення) та природоохоронні об'єкти загальною площею 92 780,98 га (12,2 % території району). До загальнодержавного значення належать Шацький національний природний парк (48 977 га); чотири ландшафтні та ботанічний заказники, гідрологічна пам'ятка природи та парк-пам'ятка садово-паркового господарства. До об'єктів місцевого значення належать 78 заказників (13 ландшафтних, 13 лісових, 12 ботанічних, 12 загальнозоологічних, 3 орнітологічні, іхтіологічний, 23 гідрологічних та загальногеологічний), 43 пам'ятки природи (36 ботанічних, 2 зоологічні та 5 гідрологічних), 5 заповідних урочищ та 2 парки – пам'ятки садово-паркового господарства [3–5; 10–13]. .

Загалом у Волинській області співвідношення площі ПЗФ до площі регіону становить 7,9%, тоді як у Ковельському районі цей показник сягає 12,2%, що свідчить про його особливо високий потенціал для розвитку екологічного та сільського (зеленого) туризму.

До найбільш важливих об'єктів рекреації та відпочинку відносимо Шацький національний природний парк. Парк створено 28 грудня 1983 року площею 48 977 га для збереження унікальних природних комплексів, що мають природоохоронну, оздоровчу, наукову та еколого-освітню цінність. У 2002 році парк отримав статус біосферного резервату, а у 2012 році в рамках програми ЮНЕСКО МАБ увійшов до міжнародного трилатерального біосферного резервату «Західне Полісся» [3–4; 10–12].

Основним природним багатством парку є унікальний озерний комплекс – 23 озера загальною площею близько 7 тис. га, що є однією з найбільших озерних груп Європи. Найбільші з них: Світязь (2622 га), Пулемецьке (1568 га), Луки (673 га), Люцимер (430 га). Вони розділяються Головним Європейським вододілом до басейнів Балтійського і Чорного морів. У 2008 році озеро Світязь визнано переможцем у номінації «7 природних чудес України» [3–5; 12–13].

Озера Світязь, Пісочне, Пулемецьке, Люцимер, Соминець, Кримно, Чорне Велике і прилеглі до них території, багаті рекреаційними ресурсами, які є традиційними місцями масового відпочинку. Умовно, вони поділяються на чотири зони відпочинку, а саме: «Грядя», «Світязь», «Пісочне», «ур. Гушове» [4]. У зоні стаціонарної рекреації озер Світязь і Пісочне сконцентровано понад 60 баз відпочинку, 6 спортивно-оздоровчих та дитячих таборів, 7 стаціонарів наукових установ, функціонують санаторій «Лісова пісня» та пансіонат «Шацькі озера». Одночасно в цих закладах можуть відпочивати близько 7 тисяч, ще близько 5 тисяч рекреантів розташовуються на відпочинок в приватному секторі та наметових містечках [4; 7; 13; 27; 28].

У парку діє візит-центр, обладнано еколого-пізнавальні стежки «Лісова Пісня», «Три озера», «Світязянка», «Парк» та рекреаційні пункти для короткотермінового відпочинку автотуристів. На всій довжині стежок встановлено інформаційні аншлаги з відомостями про природоохоронний режим парку, особливості його екосистем та видове багатство флори і фауни. Еколого-пізнавальні стежки мають сприятливе розміщення і активно використовуються відпочивальниками та туристами.

Для відпочинку в наметах облаштовано містечка «Незабудка» та «Записочне». Розроблені та діють водні, велосипедні та піші туристичні маршрути. Великою популярністю серед відвідувачів національного парку користується літня і зимова риболовля. Впродовж літньо-осіннього сезону тут дозрівають різноманітні ягоди: чорниця, малина, лохина, ожина, брусниця, журавлина. У лісових масивах зростає близько 70 видів їстівних грибів

На території парку функціонує туристична мережа, що охоплює один історико-культурний, вісім пішохідних, три велосипедні, п'ять кінних та три пізнавальні маршрути. Значна частина території парку є придатною для різних видів рекреаційного природокористування.

Охорона та збереження природних ресурсів району є необхідною умовою розвитку рекреації і туризму. З цією метою доцільно:

- зменшити викиди парникових газів від промислових об'єктів та транспорту для протидії кліматичним змінам;
- істотно знизити рівень забруднення водних об'єктів;
- розширити межі існуючих об'єктів ПЗФ, сприяти утворенню нових та на основі наукового обґрунтування розглянути питання підвищення статусу окремих з них до загальнодержавного значення;
- посилити охоронний режим природоохоронних об'єктів та унеможливити господарську діяльність у їхніх межах;
- розробити екологічно безпечні туристсько-екскурсійні маршрути в межах громад району;
- облаштувати рекреаційні пункти та місця короткотривалого відпочинку з належною інфраструктурою, доступною для різних категорій відвідувачів, зокрема сімей з дітьми та осіб з інвалідністю;
- активізувати інформування населення про цінність територій ПЗФ;
- підвищити рівень наукової, еколого-виховної та туристсько-рекреаційної діяльності в межах природоохоронних територій.

Перспективи розвитку туризму в районі пов'язані зі створенням нових туристичних маршрутів на основі унікальних природних об'єктів та ресурсів. Важливим напрямом є також інформаційне забезпечення та просування туристичного потенціалу – формування позитивного іміджу Ковельського району як

привабливого туристичного напрямку сприятиме залученню інвестицій та збільшенню кількості відвідувачів. З цією метою доцільно впроваджувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології, створювати електронні путівники та мобільні додатки, проводити рекламні кампанії на регіональному та національному рівнях.

Таким чином, природний рекреаційний потенціал Ковельського району створює сприятливі умови для розвитку екологічного, оздоровчого та активного туризму. Перспективи полягають у комплексному використанні природних ресурсів у поєднанні з державною підтримкою, інвестиційною активністю та залученням місцевих громад. Це дозволить сформувати сталу туристичну систему, здатну забезпечити соціально-економічний розвиток регіону та збереження його природної унікальності.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження зроблено такі висновки:

1. Геолого-мінералогічні ресурси Ковельського району – родовища мінеральних вод, торфових пелоїдів та сапропелів – мають локальне, але цінне значення для розвитку санаторно-курортного лікування та оздоровчого туризму.

2. Кліматичні умови району є сприятливими для сезонної рекреації: теплий вегетаційний період становить 145–147 днів забезпечує розвиток літнього оздоровчого туризму, а наявність снігового покриву — зимових видів відпочинку.

3. Розгалужена мережа річок басейнів Прип'яті та Західного Бугу, а також 159 озер (68% загальнообласної кількості) формують потужну базу для водного туризму, пляжного відпочинку та риболовлі. Особливу рекреаційну цінність мають озера Світязь і Пісочне з розвиненою інфраструктурою розміщення.

4. Система ПЗФ Ковельського району налічує 136 об'єктів загальною площею 92 780,98 га (12,2% території), що є вагомою основою для розвитку екологічного туризму. Шацький національний природний парк як об'єкт міжнародного біосферного резервату «Західне Полісся» є ключовим рекреаційним ресурсом не лише району, а й України загалом.

5. Природний рекреаційний потенціал Ковельського району є значним і різноманітним. Його раціональне використання у поєднанні з охороною природних ресурсів та розвитком туристичної інфраструктури створює передумови для формування сталого туристичного регіону.

Література

1. Ковельська районна державна адміністрація. URL: <http://koveladm.gov.ua/> (дата звернення: 23.02.2026).
2. Децентралізація влади. URL: <http://decentralization.gov.ua/region/item> (дата звернення: 20.02.2026).
3. Екологічний паспорт Ковельського району Волинської області. URL: <https://voladm.gov.ua/article/ekologichniy-pasport-kovelskogo-rayonu/> (дата звернення 22.02.2026).

4. Карпюк З. К., Фесюк В. О. (2021). Природоохоронні мережі Волинської області: монографія. Луцьк : видавництво «Герен». 212 с.

5. Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В. (2018). Природно-заповідний фонд Волинської області : альбом-каталог. Київ : ТОВ «ОК–ПОЛІГРАФ». 136 с.

6. Лук'янова Ганна Віталіївна, Полянська Тетяна Олександрівна, Полянський Сергій Володимирович, Чижевська Лариса Тарасівна, Нетробчук Ірина Марківна, Карпюк Зоя Костянтинівна, Качаровський Роман Євгенович. Сучасні можливості природного рекреаційного потенціалу Ратнівської ТГ Волинської області (2022). *Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín «Věda a perspektivy»* je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury Praha, Česká republika: E 24142. № 8(15). S. 171–185. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-8\(15\)-171-185](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-8(15)-171-185)

7. Петлін В. М., Фесюк В. О., Карпюк З. К. Регіональна екомережа Волинської області. *Український географічний журнал*. 2021. № 2. С. 3–141. DOI : <https://doi.org/10.15407/ugz2021.02.031>

8. Поліський лісовий офіс. URL: <https://e-forest.gov.ua/struktura/rehionalni-lisovi-ofisy/> (дата звернення 27.02.2026).

9. Полянський С. В., Карпюк З. К., Чижевська Л. Т., Мельник О. В., Качаровський Р. Є., Антипюк О. В. (2021). Особливості природно-рекреаційного потенціалу Турійської територіальної громади Волинської області. *Modern science: concepts, theories and methods of basic and applied research* : матер. II Міжнар. наук.-практ. конф., м. Відень, Австрія – м. Вінниця, Україна 24 грудн. 2021 р. *International scientific journal «Grail of Science»*. № 11 (December, 2021) / ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія), С. 638–646.

10. Природно-заповідний фонд Волинської області. URL: <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9> (дата звернення 11.01.2026).

11. Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області. URL: <https://vodres.gov.ua/> (дата звернення 06.01.2026)

12. Управління екології та природних ресурсів Волинської ОБЦА. URL: <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-ekologiyi-ta-prigodnih-resursiv/1/> (дата звернення 26.01.2026).

13. Зінчук Б. І, Новосад О. В. Туристсько-рекреаційний потенціал Ковельського району: ресурси, можливості, перспективи. Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матер. X Міжнар.наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 15–16 травня 2025 р.) / за ред. Ю. М.Барського, В. Й. Лажніка. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2025. С.169-171.

14. Ільїн Л. В., Мольчак О. Я. Озера Волині : Лімно-географічна характеристика : монографія. Луцьк. Надстир'я, 2000. 140 с.

15. Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року (затверджена рішенням сесії обласної ради №29/16 від 12.03.2020) URL: <https://cutt.ly/92g4KvR>. (дата звернення: 05.02.2026).

16. Чижевська Л. Т., Дацюк В. О., & Поторась О. В. Туристсько-рекреаційні ресурси Ковельського району Волинської області *Наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, Геогр. науки*, 5(409), Луцьк 2020. С.126-132.

17. Чир Н. В., Качаровський Р. Є. Дослідження питання туристично-рекреаційного потенціалу Ратнівського району Волинської області. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Географія»*. 2017. № 3(68)/4(69)/2017. С. 113–117. DOI: 10.17721/1728-2721.2017.68.21.

18. Зінчук Б. І. Туристсько-рекреаційні ресурси Ковельського району: потенціал і шляхи розвитку : робота на здобуття кваліфікаційного ступеня бакалавра : спец. 106 Географія / наук. кер. О. В. Новосад ; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2025. 57 с.

19. Павловська Т. С., Бондарчук Р. І., Лихач М. І., Ляшук К. М. Багаторічна динаміка річкового стоку Турії (гідропост Ковель). Сучасна наука та освіта Волині: зб. матеріалів наук.-практ. конф. 22 листопада 2018 р., м. Володимир-Волинський/упоряд., гол. ред. Б. Є. Жулковський. Луцьк: Волиньполіграф, 2018. С. 242–246.

20. Павловська Т. С., Ковальчук І. П., Рудик О. В. Болотні екосистеми у структурі природно-заповідної мережі Волинської області. *Фізична географія та геоморфологія*. Київ, 2015. Вип. 3 (79). С. 67–77.

21. Павловська Т. С., Нікон О. Є. Багаторічна (1977–2020 рр.) динаміка показників відносної вологості повітря у Волинській області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 12–14 квітня 2024 р.* Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 2024. С. 55–58.

22. Павловська Т. С., Ковальчук І. П., Василюк Л. Л. Актуальні питання досліджень сучасного стану природно-заповідної мережі басейну р. Вижівка (Правобережжя Прип'яті). Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Географія. Тернопіль: СМП „Тайп”. 2013. №2. (вип. 35). С. 228–233.

23. Павловська Т. С., Ковальчук І. П., Чижевська Л. Т. Сучасний стан природно-заповідної мережі басейну р. Турія. *Фізична географія та геоморфологія*. Київ: ВГЛ „Обрій”, 2013. Вип. 1 (69). С. 44–53.

24. Pavlovska, T., Kovalchuk, Iv., Fedoniuk, M., Kovalchuk, Ir., & Fedoniuk, V. (2023, October). Trends in the Development of Deformations of the Turiya Riverbed (Volyn Polissia). *In International Conference of Young Professionals «GeoTerrace-2023»* (2–4 October 2023, Lviv). European Association of Geoscientists & Engineers. Vol. 2023, No. 1, pp. 1–5. DOI: 10.3997/2214-4609.2023510108

25. Качаровський Р. Є., Єрко І. В., Чир Н. В., Антипюк О. В. Транспортна мережа прикордонних об'єднаних територіальних громад Волинської області як важливий елемент туристичної інфраструктури Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 28 вересня 2019 року : зб. наук. Праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 51. С. 15-17.

26. Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В., Качаровський Р. Є. Охорона болотних екосистем у мережі природно-заповідного фонду Волинської області. Шацьке поозер'я в контексті змін клімату : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., присв. 70-річчю від дня нар. проф. Петліна В. М., с. Світязь, 1–3 жовтн. 2021 р. / за заг. ред. В.О.Фесюка. Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2021. С. 15–21.

27. Нетробчук І. М., Чижевська Л. Т., Полянський С. В., Карпюк З. К., Мельник О. В., Качаровський Р. Є. Природний рекреаційний потенціал Ковельської ТГ Волинської області. *Грааль науки*. 2022. № 14-15 (Травень) : за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції «Globalization of scientific knowledge: international cooperation and integration of sciences», що проводилася 27 травня 2022 року ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). С.702-708.

28. Фесюк В.О., Чижевська Л.Т., Полянський С.В., Мороз І.А., Познанська Ю.І. Озеро Кримне: природні особливості, сучасний гідроекологічний стан, заходи раціонального використання та охорони. *Географічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Одеса : Гельветика, 2024. Вип. 4 (4). С.44–52. DOI : <https://doi.org/10.32782/geochasvnu.2024.4.04>

29. Павловська Т. С., Стельмах В. Ю., Полянський С. В. Структура природного року у Волинській області та її мінливість у часі й просторі. *Acta Academiae Beregsasiensis: Geographica Et Recreatio*. 2025. № 3. С. 82–94. <https://doi.org/10.32782/2786-5843/2025-3-7>

References:

1. Kovel'ska raionna derzhavna administratsiia. [Kovel District State Administration.]. Retrieved from <http://koveladm.gov.ua/> [in Ukrainian].
2. Detsentralizatsiia vlady. [Decentralization of power.]. Retrieved from <http://decentralization.gov.ua/region/item> [in Ukrainian].
3. Ekolohichniy pasport Kovel'skoho raionu Volynskoi oblasti [Ecological passport of the Kovel district of the Volyn region.]. Retrieved from: <https://voladm.gov.ua/article/ekologichniy-pasport-kovel'skogo-rayonu/> [in Ukrainian].
4. Karpiuk Z. K., & Fesiuk V. O. (2021). Pryrodokhoronni merezhi Volynskoi oblasti: monohrafiia [Nature protection networks of Volyn region: monograph.]. Lutsk. 212 s. [in Ukrainian].
5. Karpiuk, Z. K., Fesiuk, V. O., & Antypiuk, O. V. (2018). Pryrodno-zapovidnyi fond Volynskoi oblasti : albom-kataloh. [Nature reserve fund of Volyn region: album-catalog.]. Kyiv. 136 s. [in Ukrainian].
6. Lukianova Hanna Vitaliivna, Polianska Tetiana Oleksandrivna, Polianskyi Serhii Volodymyrovych, Chyzhevska Larysa Tarasivna, Netrobchuk Iryna Markivna, Karpiuk Zoia Kostiantynivna, & Kacharovskiy Roman Yevhenovych (2022). Suchasni mozhlyvosti pryrodnoho rekreatsiinoho potentsialu Ratnivskoi TH Volynskoi oblasti [Modern possibilities of the natural recreational potential of Ratnivska TC, Volynregion. The multidisciplinary international scientific magazine]. Multidisciplinárni mezinárodní vědecký magazín «*Věda a perspektivy*» je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury Praha, České republika [The multidisciplinary international scientific magazine «*Věda a perspektivy*» is registered in the Czech Republic. State registration number u Ministerstva kultury Praha, České republika]: E 24142. № 8(15). Pp. 171–185. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-8\(15\)-171-185](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-8(15)-171-185) [in České republice].
7. Petlin V. M., Fesiuk V. O., & Karpiuk Z. K. (2021). Rehionalna ekomerezha Volynskoi oblasti [Regional eco-network of the Volyn region.]. *Ukrainskyi heohrafichniy zhurnal* [Ukrainian Geographical Journal]. № 2. Pp. 31–41. [in Ukrainian].
8. Poliskyi lisovyi ofis. [Polisky forest office.]. Retrieved from <https://e-forest.gov.ua/struktura/rehionalni-lisovi-ofisy/> [in Ukrainian].
9. Polianskyi S.V., Karpiuk Z. K., Chyzhevska L. T., Melnyk O.V., Kacharovskiy R. Ye., & Antypiuk O. V. (2021). Osoblyvosti pryrodno-rekreatsiinoho potentsialu Turiiskoi terytorialnoi hromady Volynskoi oblasti [Peculiarities of the natural and recreational potential of the Turiya territorial community of the Volyn region.]. *Modern science: concepts, theories and methods of basic and applied research* [Modern science: concepts, theories and methods of basic and applied research]: mater. II Mizhnar. nauk.-prakt. konf., m. Viden, Avstriia – m. Vinnytsia, [in Ukrainian & in Avstriia].
10. Pryrodno-zapovidnyi fond Volynskoi oblasti. [Nature Reserve Fund of Volyn Region.]. Retrieved from <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9> [in Ukrainian].
11. Rehionalnyi ofis vodnykh resursiv u Volynskii oblasti. [Regional office of water resources in Volyn region.]. Retrieved from <https://vodres.gov.ua/> [in Ukrainian].
12. Upravlinnia ekolohii ta pryrodnykh resursiv Volynskoi ODA. [Department of Ecology and Natural Resources of Volyn Regional State Administration.]. Retrieved from <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-ekologiyi-ta-prirodnih-resursiv/1> [in Ukrainian].
13. Zinchuk B. I., & Novosad O. V. (2025) Turystsko-rekreatsiinyi potentsial Kovel'skoho raionu: resursy, mozhlyvosti, perspektyvy [Tourist and recreational potential of the Kovel district: resources, opportunities, prospects.]. *Suspilno-heohrafichni chynnyky rozvytku rehioniv* [Socio-geographical factors of regional development]: mater. X Mizhnar.nauk.-prakt. konf.. [in Ukrainian].
14. Ilin L. V., & Molchak O. Ya. (2000) Ozera Volyni : Limno-heohrafichna kharakterystyka [Lakes of Volyn: Limno-geographical characteristics: monograph] : monohrafiia. Lutsk. 140 s. [in Ukrainian].

15. Stratehiiia rozvytku Volynskoi oblasti na period do 2027 roku (2020) [Development Strategy of the Volyn Region for the Period Until 2027] Retrieved from: <https://cutt.ly/92g4KvR>. (data zvernennia: 05.02.2026). [in Ukrainian].

16. Chyzhevska L. T., Datsiuk V. O., & Potoras O. V. (2020) Turystska-rekreaciini resursy Kovelskoho raionu Volynskoi oblasti [Tourist and Recreational Resources of the Kovel District of the Volyn Region] *Nauk. visn. Skhidnoievrop. nats. un-tu im. Lesi Ukrainky, Heohr. Nauky* [Nauk. Visn. Skhidnoievrop. Nat. Univ. named after Lesya Ukrainka, Geogr. Nauki], 5(409), S.126-132. [in Ukrainian].

17. Chyr N. V., & Kacharovskiy R. Ye. (2017) Doslidzhennia pytannia turystychno-rekreaciinoho potentsialu Ratnivskoho raionu Volynskoi oblasti [Research into the Issue of the Tourist and Recreational Potential of the Ratniv District of the Volyn Region.]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Seriiia «Heohrafiia»*. [Visnyk of the Taras Shevchenko National University of Kyiv. Series «Geography»]. № 3(68)/4(69)/2017. S. 113–117. DOI: 10.17721/1728-2721.2017.68.21. [in Ukrainian].

18. Zinchuk B. I. (2025) Turystska-rekreaciini resursy Kovelskoho raionu: potentsial i shliakhy rozvytku [Tourist and recreational resources of the Kovel district:] : robota na zdobuttia kvalifikaciinoho stupenia bakalavra : spets. 106 Heohrafiia [potential and development paths: work for obtaining a bachelor's degree: spec. 106 Geography]. 57 s. [in Ukrainian].

19. Pavlovska T. S., Bondarchuk R. I., Lykhach M. I., & Liashuk K. M. (2018) Bahatorichna dynamika richkovoho stoku Turii (hidropost Kovel) [Long-term dynamics of the Turia river flow (Kovel hydropost)]. *Suchasna nauka ta osvita Volyni* [Modern science and education of Volyn]: zb. materialiv nauk.-prakt. konf. [in Ukrainian].

20. Pavlovska T. S., Kovalchuk I. P., & Rudyk O. V. (2015) Bolotni ekosystemy u strukturi pryrodno-zapovidnoi merezhi Volynskoi oblasti [Swamp ecosystems in the structure of the nature reserve network of the Volyn region.]. *Fizychna heohrafiia ta heomorfolohiia* [Physical geography and geomorphology].. 3 (79). S. 67–77. [in Ukrainian].

21. Pavlovska T. S., & Nikon O. Ye. (2024) Bahatorichna (1977–2020 rr.) dynamika pokaznykiv vidnosnoi volohosti povitria u Volynskii oblasti [Long-term (1977–2020) dynamics of relative air humidity indicators in the Volyn region.] . *Suspilno-heohrafichni chynnyky rozvytku rehioniv* [Social and geographical factors of regional development]: materialy VIII Mizhnar. nauk.-prakt. internet-konferentsii [in Ukrainian].

22. Pavlovska T. S., Kovalchuk I. P., & Vasyliuk L. L. (2013) Aktualni pytannia doslidzen suchasnoho stanu pryrodno-zapovidnoi merezhi baseinu r. Vyzhivka (Pravoberezhzhia Prypiati) [Current issues of research into the current state of the nature reserve network of the Vyzhivka River basin (Right Bank of the Pripyat)]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu. Seriiia: Heohrafiia. Ternopil* [Scientific notes of the Ternopil National Pedagogical University. Series: Geography] : 2. (35). S. 228–233. [in Ukrainian].

23. Pavlovska T. S., Kovalchuk I. P., & Chyzhevska L. T. (2013) Suchasnyi stan pryrodno-zapovidnoi merezhi baseinu r. Turiiia [Current state of the nature reserve network of the Turia River basin.]. *Fizychna heohrafiia ta heomorfolohiia* [Physical geography and geomorphology]. 1 (69). S. 44–53. [in Ukrainian].

24. Pavlovska, T., Kovalchuk, Iv., Fedoniuk, M., Kovalchuk, Ir., & Fedoniuk, V. (2023). Trends in the Development of Deformations of the Turiya Riverbed (Volyn Polissia). [Trends in the Development of Deformations of the Turiya Riverbed (Volyn Polissia)]. «GeoTerrace-2023» [«GeoTerrace-2023»] International Conference of Young Professionals DOI: 10.3997/2214-4609.2023510108 [in Ukrainian].

25. Kacharovskiy R. Ye., Yerko I. V., Chyr N. V., & Antypiuk O. V. (2019) Transportna merezha prykordonnykh obiednanykh terytorialnykh hromad Volynskoi oblasti yak vazhlyvyi element turystychnoi infrastruktury [Transport network of border united territorial communities of Volyn region as an important element of tourist infrastructure]. Tendentsii ta perspektyvy rozvytku nauky i osvity v umovakh hlobalizatsii [Trends and prospects for the development of science and education in the context of globalization] : materialy Mizhnar. Nauk.-prakt. internet-konf, [in Ukrainian].

26. Karpiuk Z. K., Fesiuk V. O., Antypiuk O. V., & Kacharovskiy R. Ye. (2021) Okhorona bolotnykh ekosystem u merezhi pryrodno-zapovidnoho fondu Volynskoi oblasti [Protection of swamp ecosystems in the network of the nature reserve fund of Volyn region] . Shatske poozeria v konteksti zmin klimatu [Shatsk Lake District in the Context of Climate Change]. : materialy VI Mizhnar. nauk.-prakt. konf., prysv. 70-richchiu vid dnia nar. prof. Petlina V. M., [in Ukrainian].

27. Netrobchuk I. M., Chyzhevska L. T., Polianskyi S. V., Karpiuk Z. K., Melnyk O. V., & Kacharovskiy R. Ye. (2022) Pryrodnyi rekreatsiynyi potentsial Kovel'skoi TH Volynskoi oblasti [Natural recreational potential of the Kovel TG of the Volyn region]. Globalization of scientific knowledge: international cooperation and integration of sciences» za materialamy III Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii. [«Globalization of scientific knowledge: international cooperation and integration of sciences»] [in Ukrainian & in Avstriia].

28. Fesiuk V.O., Chyzhevska L.T., Polianskyi S.V., Moroz I.A., & Poznanska Yu.I. (2024). Ozero Krymne: pryrodni osoblyvosti, suchasnyi hidroekolohichniy stan, zakhody ratsionalnoho vykorystannia ta okhorony [Lake Krymne: natural features, current hydroecological state, measures for rational use and protection.]. Heohrafichniy chasopys Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky [Geographical Journal of the Lesya Ukrainka Volyn National University]., 4 (4). S.44–52. DOI : <https://doi.org/10.32782/geochasvnu.2024.4.04>[in Ukrainian].

29. Pavlovska T. S., Stelmakh V. Yu., & Polianskyi S. V. (2025). Struktura pryrodnoho roku u Volynskii oblasti ta yii minlyvist u chasi y prostori [The structure of the natural year in the Volyn region and its variability in time and space.] . Acta Academiae Berestsiansis: Geographica Et Recreatio [Acta Academiae Berestsiansis: Geographica Et Recreatio]. 3. S. 82–94. <https://doi.org/10.32782/2786-5843/2025-3-7> [in Ukrainian].

Vydavatel:
Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. , Česká republika
International Economic Institute s.r.o. Praha, České republika

Magazín
Věda a perspektivy

№ 3(58) 2026

Podepsáno k tisku ze dne 24. Pochod 2026
Formát 60x90/8. Ofsetový papír a tisk
Headset Times New Roman.
Mysl. tisk. oblouk. 8.2. Náklad 100 kopií.